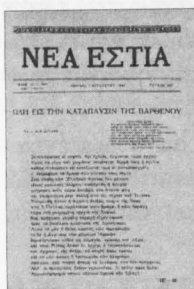

ΧΡΟΝΙΑ ΚΑΤΟΧΗΣ

Η «ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ» ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΪΟ ΤΟΥ 1941

Μετά την κατάληψη της Ελλάδος από τους Γερμανούς (η Θεσσαλονίκη καταλαμβάνεται στις 9/4/1941 και η Αθήνα στις 27/4/1941) η *Νέα Εστία* συνεχίζει να κυκλοφορεί απολύτως μόνη στον περιοδικό λογοτεχνικό χώρο, όλους τους τελευταίους μήνες του χρόνου, όταν η Ελλάδα έχει την πολυτέλεια δύο κυβερνήσεων: την κατοχική υπό τον Γ. Τσολάκογλου στην Αθήνα και (εξ υποθέσεως) 'πάσης Ελλάδος' και τη συμβολική υπό τον Εμμανουήλ Τσουδερό, με υπουργούς της 4ης Αυγούστου (για να μη χάνεται το ένδοξο παρελθόν), στην Αίγυπτο. Ποια από τις δύο κυβερνήσεις αναγνωρίζει ο εγκλωβισμένος λαός, την υπαρκτή ή την ιδεατή, είναι ένα πρόβλημα που δεν λύνεται, καθώς μένει αδιευκρίνιστο το γεγονός ότι με πείσμα και κίνδυνο – απ' όσα σφραγισμένα ραδιόφωνα παρανόμως αποσφραγίζονται – ακούγεται η «Ελληνική Ωρα» του Λονδίνου που κάνει το δικό της παιχνίδι, κολακεύοντας τον Γεώργιο Β'.

Το μεσοδιάστημα όπου απουσίαζε η παλιά εξουσία και ήταν ακόμη άγνωστη η νέα μορφή της που εγκαθίδρυε η γερμανική κατοχή, είχε ως συνέπεια, για να πάμε στο δικό μας πεδίο, η *Νέα Εστία* να κυκλοφορήσει καθυστερημένα, στα μέσα Μαΐου, με διπλό τεύχος: 1-15 Μαΐου 1941. Ενδεικτικός της αμηχανίας της απέναντι στη νέα συνθήκη ήταν και ο αόριστος τίτλος του χρονογραφήματος του Π. Χάρη, «Ο νέος κύκλος», που αρχίζει:

12

Ένας κύκλος Ελληνικής Ιστορίας έκλεισε. Κι αυτός που άνοιξε, όσο κι αν σχηματίζεται κάτω από τη βαριά σκιά μιας εθνικής συμφοράς που όμοιά της δεν είδε και δεν αιστάνθηκε ο Ελληνισμός εκατό και περισσότερα χρόνια, αυτός ο νέος κύκλος, όσο κι αν κατακλύζεται από ερείπια και γόους, δεν είναι, δεν μπορεί, δεν πρέπει να είναι βυθισμένος στο σκοτάδι. Στον πολυβασανισμένο αυτόν τόπο, δεν υπάρχει μόνο το άφθονο φως που δείχνει πιο γυμνά και πιο θλιβερά τα ερείπια. Υπάρχει κι άλλο ένα φως, φυλακισμένο σε ατομικούς κόσμους, σε συνειδήσεις, σε αγωνίες, σε περιέργειες, σε απύθμενους στοχασμούς, σε λυτρωτικούς οραματισμούς. Κι αυτό ίσα ίσα το φως πρέπει να πέσει στο νέο κύκλο της Ελληνικής Ιστορίας με όλη την έντασή του, με όλη την ποιικιλία των τόνων του, με όλη την ερευνητική του δύναμη. [...]

Μάιος 1941, σ. 358-361

